

**IX WOJEWÓDZKI KONKURS Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP II – REJONOWY
9 stycznia 2026 r.
godz. 10.00

Kod pracy ucznia

Suma punktów: ____

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 40

Instrukcja dla ucznia / uczennicy

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych stronach wydrukowane są 22 zadania.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Zespołowi Nadzorującemu.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Odpowiedzi zaznaczaj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem / atramentem.
6. Nie używaj korektora.
7. Rozwiązania zadań zaznaczaj w arkuszu z zadaniami konkursowymi. W zadaniach poprawna jest jedna odpowiedź. Wybierz tę odpowiedź i właściwą literę zaznacz w kółku, np.:
8. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:

Powodzenia!

Przeczytaj tekst I, a następnie wykonaj zadania nr 1–10.

TEKST I

[...]

Nie damy miana Polski zgnieść,
Nie pójdziem żywo w trumnę,
W Ojczyzny imię i w jej cześć
Podnosim czoła dumne.
Odzyska ziemię dziadów wnuk.
Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!

Źródło: <https://wolnelektury.pl>

Zadanie 1. (0–1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Tekst I to

- A. całość samodzielnego utworu literackiego.
- B. fragment dzieła polskiej laureatki Nagrody Nobla.
- C. nie jest pierwsza zwrotka utworu, z którego pochodzi.
- D. nie jest czwarta zwrotka utworu, którego stanowi część.

Zadanie 2. (0–1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Tekst I opublikowano

- A. na początku wieku XVIII.
- B. w I połowie wieku XIX.
- C. w latach siedemdziesiątych wieku XIX.
- D. w I połowie wieku XX.

Zadanie 3. (0–1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Synonimem rzeczownika „miano” z pierwszego zdania nie może być

- A. określenie.
- B. nazwa.
- C. tytuł.
- D. mienie.

Zadanie 4. (0–1 p.)**Zaznacz poprawne dokończenie zdania.****Tekst I nie jest przykładem**

- A. utworu poetyckiego.
- B. wiersza.
- C. utworu należącego do epiki.
- D. utworu należącego do liryki.

Zadanie 5. (0–10 p.)**Oceń prawdziwość poniższych zdań, dotyczących tekstu I. Wstaw X do właściwej rubryki.**

	Zdanie	Prawda	Falsz
A.	Narrator w tekście występuje w pierwszej osobie liczby mnogiej.		
B.	Wszystkie czasowniki w tekście są współcześnie używane w języku polskim.		
C.	W tekście nie występuje apostrofa.		
D.	Tekst ma dla Polaków wydźwięk antypatriotyczny.		
E.	Tekst pełnił kiedyś funkcję polskiego hymnu państwowego.		
F.	W ostatnim wersie tekstu występuje czasownik nieosobowy.		
G.	Tekst zachęca do zachowania przedstawionej sytuacji Polski.		
H.	Tytuł utworu, z którego pochodzi tekst I, to inaczej „treść przysięgi”.		
I.	Powtórzone wersy osłabiają wymowę treści tekstu.		
J.	Kluczowym środkiem obrazowania są w tekście porównania.		

Zadanie 6. (0–1 p.)**Zaznacz poprawne dokończenie zdania.****Zagadnienie postawy wobec ojczyzny podejmuje także utwór, z którego pochodzi cytat:**

- A. „Pędząc cwałem na rozkazy, / Zamęczyłem szkap bez liku”.
- B. „Dla ojczyzny ratowania / Wrócim się przez morze”.
- C. „A czegoż potrzeba dla duszy, / Aby uniknąć katuszy?”.
- D. „Roztwiera paszczę otchłan podwodna, / Ginie z młodzieńcem dziewica”.

Zadanie 7. (0–1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Taki sam gatunek literacki jak tekst I reprezentuje

- A. *Katarynka*.
- B. *Balladyna*.
- C. *Reduta Ordona*.
- D. żaden z powyższych utworów.

Zadanie 8. (0–1 p.)

Zaznacz poprawne stwierdzenie dotyczące tekstu I.

- A. Pierwsze zdanie jest złożone podrzędnie.
- B. W tekście nie ma zdania wykrzyknikowego.
- C. Tekst zawiera zdanie złożone współrzędnie połączone spójnikami.
- D. W tekście występuje zdanie złożone współrzędnie.

Zadanie 9. (0–1 p.)

Zaznacz niepoprawne stwierdzenie dotyczące tekstu I.

- A. Użycie wielkiej litery na początku nowej liniiki jest poprawne na co dzień.
- B. Zastosowana ortografia w tekście jest dopuszczalna w poezji.
- C. Czasami wolno używać wielkich liter na początku wersu.
- D. Zasady pisowni polskiej nie zawsze dotyczą tekstów literackich.

Zadanie 10. (0–1 p.)

Zaznacz niepoprawne stwierdzenie dotyczące tekstu I.

- A. Tekst nie jest poprawny pod względem interpunkcyjnym.
- B. W tekście poprawnie postawiono przecinki.
- C. W tekście właściwie użyto kropek.
- D. Wykrzykniki umieszczono we właściwych miejscach.

Przeczytaj tekst II, a następnie rozwiąż zadania nr 11–22.

TEKST II

ojczyzna oj•czyzna -yż•nie, -yznę *a.* (podniosłe) **Ojczyzna**

Wyrazy i wyrażenia typu *Ojczyzna, Kraj, Orzeł Biały, Naród, Państwo, Rząd* ze względów uczuciowych bądź dla uwydatnienia szacunku możemy pisać wielką literą.

Z tego samego powodu wielką literą możemy pisać nazwy wydarzeń dziejowych: *Powstanie Styczniowe, Powstanie Warszawskie, Unia Lubelska*.

ojczyzna

1. «kraj, w którym się ktoś urodził, którego jest obywatelem lub z którym jest związany więzią narodową»
2. «miejscowość, kraj, gdzie coś powstało lub gdzie występuje»

– ojczysty, ojczyźniany

Źródło: PWN

Zadanie 11. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

Zgodnie ze wskazówkami z tekstu II wyraz „Ojczyzna” w tekście I napisano

- A. niepoprawnie.
- B. poprawnie jako nazwę własną.
- C. poprawnie jako wariant potencjalny w pewnych okolicznościach.
- D. poprawnie, ponieważ zawsze się tak pisze ten rzeczownik.

Zadanie 12. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

W tekście II za pomocą znaku „•”

- A. oddzielono temat od końcówki.
- B. wskazano miejsca najlepszego podziału wyrazu podczas przenoszenia do następnej linii.
- C. wskazano podział słowotwórczy.
- D. zaznaczono, że wyraz nie jest w pełnej postaci.

Zadanie 13. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

Zasady polskiej pisowni

- A. dopuszczają wariantywność zapisu wszystkich wyrazów.
- B. dopuszczają tylko jedną formę zapisu wszystkich wyrazów.
- C. dopuszczają zawsze dwie możliwości zapisu wszystkich wyrazów.
- D. nie dopuszczają żadnej z powyższych możliwości.

Zadanie 14. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

Podane w tekście II przymiotniki utworzone od wyrazu „ojczyzna”

- A. zawierają przedrostki.
- B. mogą być używane zamiennie w każdym kontekście.
- C. nie są wyrazami pochodnymi słowotwórczo.
- D. mają ten sam typ formantu.

Zadanie 15. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

Hasła „ojczyzna” w tekście II

- A. pochodzą z jednego typu słownika.
- B. zaczerpnięto ze słowników o innym przeznaczeniu.
- C. zamieszczono w słowniku ortograficznym.
- D. znajdują się w słowniku języka polskiego.

Zadanie 16. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

Cząstki wyrazu „ojczyzna” w haśle z tekstu II pochodzą z form

- A. celownika i narzędnika.
- B. biernika i narzędnika.
- C. dopełniacza i biernika.
- D. innych niż wymienione.

Zadanie 17. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

W pierwszym zdaniu zasady ortograficznej zapisanej w tekście II występują

- A. tylko jeden spójnik i jeden przyimek.
- B. spójniki oraz przyimki.
- C. dwa spójniki i jeden przyimek.
- D. spójnik i dwa przyimki.

Zadanie 18. (0–1 p.)

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

W zdaniu „Ojczyzną pizzy są Włochy” wyrazu „ojczyzna” użyto

- A. poprawnie w znaczeniu 1.
- B. błędnie w znaczeniu 2.
- C. poprawnie w obu znaczeniach.
- D. poprawnie w znaczeniu 2.

Zadanie 19. (0–10 p.)

Na podstawie tekstu II oceń prawdziwość poniższych zdań. Wstaw X do właściwej rubryki.

	Zdanie	Prawda	Falsz
A.	Nie można poprawnie napisać „powstanie styczniowe”.		
B.	Zapis „orzeł biały” jest zgodny z normą.		
C.	Nie należy raczej pisać „państwo”.		
D.	W przysłowiu „Co kraj, to obyczaj” znajduje się błąd ortograficzny.		
E.	Ojczyzną może być nie tylko państwo.		
F.	Kraj może być ojczyzną, a ojczyzna może być krajem.		
G.	Pisownia wyrazu „naród” niezależna jest od sposobu jego użycia.		
H.	Formy zapisu „Rząd” w środku zdania nie można uznać za wyjątkową.		
I.	„Ojczyzna” to wyraz pochodny.		
J.	Z przykładów wynika, że wyrażenie składa się z co najmniej z jednego wyrazu.		

Zadanie 20. (0–1 p.)

Wskaż stwierdzenie poprawne dotyczące wyrazu „ojczyzna”.

- A. Rzeczownik zawiera tyle samo liter i głosek.
- B. Akcent pada w tym wyrazie na przedostatnią głoskę.
- C. W wyrazie znajdują się tylko głoski ustne.
- D. Wyraz akcentowany jest w sposób typowy dla języka polskiego.

Zadanie 21. (0–1 p.)

Wskaż poprawne stwierdzenie.

- A. Teksty I i II należą do jednego z trzech rodzajów literackich.
- B. Tekst I należy do innego rodzaju literackiego niż tekst II.
- C. Tekst II należy do jednego z trzech rodzajów literackich.
- D. Tekstu II nie można przypisać do żadnego rodzaju literackiego.

Zadanie 22. (0–1 p.)

Wskaż niepoprawne stwierdzenie.

- A. Teksty I i II mają odmienne funkcje komunikacyjne.
- B. W tekście II dominuje warstwa informacyjna.
- C. Tekst I ma więcej walorów informacyjnych niż tekst II.
- D. Ani tekst I, ani tekst II nie mają cech reklamy.